

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 04/06/2025

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 2 Mayıs 2025 tarihinde yayımlanan verilere göre, Türkiye'nin toplam kırmızı et üretimi 2024 yılında önceki yıla kıyasla %11,7 oranında azalmış ve 2 milyon 105 bin 895 ton olarak gerçekleşmiştir. Bu, son beş yıl içinde yaşanan en sert düşüştür. 2023 yılında 2 milyon 384 bin ton olan üretim düzeyiyle karşılaştırıldığında, yaklaşık 278 bin tonluk bir üretim kaybı ortaya çıkmıştır.

Alt kalemlere bakıldığında:

- Sığır eti üretimi %11,2 azalarak 1 milyon 483 bin tona,
- Koyun eti üretimi %10,5 azalarak 509 bin tona,
- Keçi eti üretimi %22,8 azalarak 99 bin tona,
- Manda eti üretimi %10,4 azalarak 13 bin tona düşmüştür.

Bu düşüş, kırmızı et sektöründe üretici motivasyonunun azaldığını, maliyet baskılarının sürdüğünü ve tarımsal üretimde yapısal sorunların devam ettiğini göstermektedir. Yem ve bakım maliyetlerindeki artış, kuraklık, veterinerlik hizmetlerine erişimde yaşanan sorunlar, küçük üreticinin sektörden çekilmesi ve ithalat politikalarının üretim üzerinde baskı kurması, bu gerilemenin olası nedenleri arasında yer almaktadır.

29147

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Öte yandan, üretimdeki bu gerileme, tüketiciye doğrudan yansıyan fiyat artışları ve protein tüketiminde düşüş gibi önemli toplumsal etkiler yaratmaktadır. Bu durum hem üretici refahını hem de halkın gıda güvenliğini tehdit eden bir boyuta ulaşmıştır.

Bu bağlamda;

1. TÜİK'in 2024 yılı verilerine göre kırmızı et üretimi %11,7 oranında azalmıştır. Bakanlığınız bu düşüşün temel nedenlerini nasıl değerlendirmektedir?
2. 2024 yılında yaşanan üretim düşüşünün et fiyatlarına yansımaları nasıl olmuştur? Et ve Süt Kurumu verileri ile TÜİK tüketici fiyatları verileri birlikte değerlendirildiğinde, ortalama kırmızı et fiyatı artışı nedir?
3. Yem, enerji ve veterinerlik hizmetleri gibi girdilerdeki maliyet artışının kırmızı et üretimine etkisini azaltmak amacıyla 2024 yılında üreticilere ne kadar destek sağlanmıştır?
4. Keçi eti üretiminde %22,8'lik kaybın nedenleri nelerdir? Küçükbaş hayvancılığı canlandırmak için özel bir destek programı yürütülmekte midir?
5. Hayvan varlığında yaşanan değişim nasıldır? 2024 yılı itibarıyla Türkiye'nin büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayılarında bir önceki yıla göre ne kadarlık bir değişim meydana gelmiştir?
6. Son 5 yılda ithal edilen canlı hayvan ve karkas et miktarları nelerdir? 2024 yılında kırmızı et üretimindeki düşüşün ardından ithalata başvurulmuş mudur?
7. Tarımsal üretim planlaması kapsamında, kırmızı et üretiminde arz-talep dengesini sağlamak için hangi stratejiler uygulanmaktadır? 2025 yılı için üretim artışına yönelik hedefler nelerdir?
8. Tüketici protein erişimini korumak ve dar gelirli yurttaşların kırmızı ete ulaşımını sağlamak amacıyla Et ve Süt Kurumu aracılığıyla uygulanan sosyal satış politikaları yeterli midir? Bu politikaların kapsamı genişletilecek midir?